

การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรม

ในการใช้บริการการปรึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6

ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาววรรณิ จิระชุตโรจน์

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-939-7

011361

1721131

๒

A STUDY OF ATTITUDES, SUBJECTIVE NORMS, BEHAVIORAL INTENTIONS AND
BEHAVIORS IN USING COUNSELING SERVICES OF MATHAYOM SUKSA 3
AND MATHAYOM SUKSA 6 STUDENTS IN THE BANGKOK METROPOLIS

MISS WANNEE JIRACHUTIROJANA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และ พฤติกรรมในการใช้บริการการปรึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร

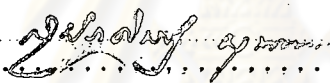
โดย นางสาววรรณิ จิระชุตีโรจน์

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณไผ่

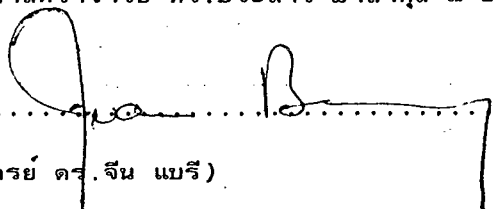
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

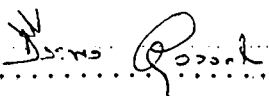

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชินนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โยอิน ตันสนุทธ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จิ้น แมรี่)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณไผ่)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรมและพฤติกรรมในการใช้บริการการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต นางสาววรรณิ จิระชุตีโรจน์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณไผ่

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมในการใช้บริการการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และโอเซน เป็นหลักในการสร้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมในการใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน ผลจากการนำแบบสำรวจไปทดลองใช้ พบว่าแบบสำรวจนี้มีค่าความเชื่อถือได้ตั้งแต่ .88 ถึง .95 สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 จากโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รวม 11 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 760 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ โดยการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส ทั้งหมด ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า

1. ทัศนคติต่อการใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน ประกอบกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน สามารถทำนายตัวแปรเกณฑ์ คือเจตนาเชิงพฤติกรรมในการใช้บริการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนได้

2. เจตนาเชิงพฤติกรรมในการใช้วิธีการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียน
กับพฤติกรรมในการใช้วิธีการการศึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยปรากฏว่าสนับสนุนสมมติฐานทั้ง 2 ข้อดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ และพบว่าองค์ประกอบทัศนคติต่อการใช้วิธีการการศึกษากับ
อาจารย์แนะแนวในโรงเรียนมีบทบาทต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมในการใช้วิธีการการศึกษากับ
อาจารย์แนะแนวในโรงเรียนมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้วิธีการการศึกษากับ
อาจารย์แนะแนวในโรงเรียน ($w_1 = .32, w_2 = .25$)

คุนยวิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of Attitudes, Subjective Norms, Behavioral Intentions and Behaviors in Using Counseling Services of Mathayom Suksa 3 and Mathayom Suksa 6 Students in the Bangkok Metropolis

Name Miss Wannee Jirachutirojana

Thesis Advisor Assistant Professor Theeraporn Uwanno, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1984

Abstract

The purpose of this research was to study attitudes, subjective norms, behavioral intentions and behaviors in using counseling services of Mathayomsuksa 3 and Mathayomsuksa 6 students. The questionnaire for the research was developed on the basis of the theory of reasoned action of Fishbein and Ajzen. The reliability of the questionnaire was .88 to .95. The subjects included 760 students of 11 schools, 4 special large - size schools, 4 large - size schools, and 3 medium - size schools. The Pearson's correlation, the point - biserial correlation and the multiple correlation were utilized to test the following hypotheses :

1. Attitudes and subjective norms can predict behavioral intentions in using counseling services of Mathayom Suksa 3 and Mathayom Suksa 6 Students.

2. Behavioral intentions correlate with behaviors in using counseling services of Mathayom Suksa 3 and Mathayom Suksa 6 students.

The research results supported these two hypotheses ($P < .01$, $P < .001$) and attitudes influenced behavioral intentions more than subjective norms ($w_1 = .32$, $w_2 = .25$).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุดรรมไผ่ ที่กรุณาเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งได้กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการวิจัยให้อย่างละเอียดและรวดเร็ว
ผู้วิจัยตระหนักในพระคุณเสมอ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.จิ้น แบริ ที่กรุณาตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษให้ผู้วิจัย
อย่างละเอียด

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล ที่กรุณาดูแลและให้
คำปรึกษาเพื่อค้นคว้าหาแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์อย่างอบอุ่น และกราบขอบพระคุณ
ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ที่กรุณาสร้างพื้นฐานความเข้าใจที่ดีต่อการทำงานวิจัย
ผู้วิจัยระลึกถึงคุณค่าที่ได้จากท่านอาจารย์ทั้งสองอย่างมาก

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โพธิแก้ว ที่กรุณาสั่งสอน ปลูกฝัง
ส่งเสริม และให้โอกาสผู้วิจัยได้ฝึกฝน ได้เรียนรู้สาระของจิตวิทยาการปรึกษาจากสภาพการณ์จริง
ช่วยให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจที่กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพรัก
ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครู-อาจารย์ และนักเรียน จากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ในการวิจัยนี้ ซึ่งได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่อุดหนุนทุนวิจัยเป็นเงิน
2,000 บาท นอกจากนี้ผู้วิจัยขอบคุณ พี่-เพื่อน-น้อง ๆ ในภาคจิตวิทยา ที่ให้กำลังใจกันด้วยดีมาตลอด

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ-แม่-พี่ ๆ ครอบครัวที่รักยิ่ง อันเป็นแหล่งแห่ง
พลังใจ ที่มีให้สม่ำเสมอทุกเวลา ช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

วรรณิ จิระชุตโรจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ปัญหา.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย.....	2
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
วัตถุประสงค์.....	35
สมมติฐานในการวิจัย.....	36
ขอบเขตของการวิจัย.....	37
ข้อดกกลงเบื้องต้น.....	38
คำจำกัดความ.....	38
ประโยชน์ของการวิจัย.....	40
2 วิธีดำเนินการ.....	41
กลุ่มประชากร.....	41
กลุ่มตัวอย่าง.....	42

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
ขั้นตอนในการสร้างแบบสำรวจ.....	44
ประสิทธิภาพของ เครื่องมือ.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การเตรียมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
3 ผลการวิจัย.....	59
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	78
5 สรุปผลการวิจัยและขอ เสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	104
ภาคผนวก ง.....	107
ภาคผนวก จ.....	124
ประวัติผู้วิจัย.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าสหสัมพันธ์ สัมประสิทธิ์ถดถอย และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของ $\sum b_i e_i$ และ $\sum NB_i Mc_i$ ต่อ I จำแนกตามประเภทของพฤติกรรม การวางแผนครอบครัว,	17
2 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติกับ เจตนา เชิงพฤติกรรม,	18
3 แสดงค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความ เชื่อและการประเมินของผู้ที่ระบุว่า เจตนาของผู้ที่ระบุว่าไม่เจตนาไปบริจาคโลหิต,	22
4 แสดงค่าสหสัมพันธ์ สัมประสิทธิ์ถดถอย และสหสัมพันธ์พหุคูณของทัศนคติต่อ การประกอบพฤติกรรม เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ (A_{mact}) และการคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง ต่อการทำนายเจตนาใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ (MAI) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเจตนาใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ (MAI) กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ (MA) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง การประเมินของครูเกี่ยวกับเจตนาใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ (EMAI) กับผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ (MA) โดยจำแนกตามเพศ เชื้อชาติ ระดับความสามารถ โรงเรียน และรวมทั้งหมด,	25
5 แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง,	43
6 แสดงความ เชื่อที่เด่นชัด เกี่ยวกับผลกระทบของการใช้บริการการปรึกษา เรียง ตามลำดับจำนวนความถี่,	45
7 แสดงความ เชื่อของนักเรียนต่อกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดนักเรียน ที่นักเรียน คิดว่าบุคคลนั้นสนับสนุนหรือคัดค้านการใช้บริการการปรึกษา โดยเรียงตาม ลำดับจำนวนความถี่,	46

8.	แสดงค่าต่าง ๆ ที่แสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อการใช้บริการการปรึกษาโดยเรียง ความลำดับความถี่.....	47
9	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติที่มีต่อการใช้บริการการ ปรึกษากับอาจารย์แนะแนวในโรงเรียนโดยทางตรง (A_B) ระหว่างกลุ่มสูงกับ กลุ่มต่ำ ด้วยค่าที่ (t -test).....	52
10	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติต่อการใช้บริการการ ปรึกษากับอาจารย์แนะแนวทางอ้อม ($b_i e_i$) ระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยค่าที่ (t -test).....	53
11	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่วัด ทางอ้อม ($NB_i Mc_i$) ระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ด้วยค่าที่ t -test.....	54
12	แสดงค่าความเที่ยงของมาตรวัดทัศนคติต่อการใช้บริการการปรึกษากับ อาจารย์แนะแนวในโรงเรียนทั้งทางตรง (A_B) และทางอ้อม ($b_i e_i$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($NB_i Mc_i$).....	55
13	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ.....	60
14	แสดงค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง A_B กับ $\sum_{i=1}^n b_i e_i$ และ ระหว่าง SN กับ $\sum_{i=1}^m NB_i Mc_i$ จำแนกตามเพศและชั้นเรียน...	63
15	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (β) และค่าสัม ประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ของทัศนคติ (A_B) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN) กับ เจตนาเชิงพฤติกรรม (I) จำแนกตามเพศและชั้นเรียน.....	64
16	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (r_{pb}) ระหว่างเจตนา เชิงพฤติกรรม กับพฤติกรรมการใช้บริการการปรึกษา.....	65
17	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ระหว่างเจตนาเชิงพฤติกรรม (I) กับพฤติกรรมการใช้บริการการปรึกษา (B) ในปีการศึกษา 2525 และปีการศึกษา 2526.....	66

18	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิม เลขคณิตความหนักแน่นของ ความเชื่อ และการประเมินผลกรรม โดยจำแนกตามการระบุเจตนาเชิง พฤติกรรม โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test).....	70
19	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิม เลขคณิตความหนักแน่นของ ความเชื่อที่มีต่อกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม โดยจำแนก ตามการระบุเจตนาเชิงพฤติกรรม ด้วยการใช้การทดสอบค่าที (t-test)....	72
20	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิม เลขคณิต เกี่ยวกับความ หนักแน่นของความเชื่อ และการประเมินผลกรรม โดยจำแนกตาม ประสบการณ์ ด้วยการใช้การทดสอบค่าที (t-test).....	74
21	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยิม เลขคณิต เกี่ยวกับความ หนักแน่นทางความเชื่อที่มีต่อกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง โดยจำแนกตามการระบุว่า เคยหรือไม่เคยใช้บริการด้วยการ ทดสอบค่าที (t-test).....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 แสดงอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรภายนอกที่มีต่อพฤติกรรม.....

5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย